

У тебе вимагають хабар: що робити? Антихабарницька інструкція

Проблема корупції досі лишається у трійці найактуальніших для України.

Для тих, хто готовий діяти вже зараз, але не знає, як себе поводити і з чого почати, коротка антихабарницька інструкція.

1. Зберіть інформацію для того, щоби подати обґрунтовану заяву про корупцію.

Українські чиновники все рідше вимагають гроші прямо. Найчастіше посадовці натякають, що вирішення питання вимагає багато часу та зусиль. При цьому зазначають, що певна «матеріальна допомога» значно пришвидшила би роботу. Мабуть, кожен хоч раз у житті потрапляв у схожі ситуації, або, принаймні, чув про них від знайомих.

Що робити? – Зібрати максимум інформації про вимагання.

В жодному разі не передавайте гроші на місці події. Продовжуйте розмову і збирайте якомога більше деталей – яка сума та валюта, яким чином передати тощо. Залізним аргументом у притягненні хабарника до відповідальності буде зафіксований через відео чи аудіо факт вимагання.

Головне – самому не провокувати службовця до отримання хабара. Адже за такі дії в Україні передбачена кримінальна відповідальність.

ч.1 ст. 368-3 ККУ. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми – карається штрафом від ста п'ятдесяти до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста до двохсот годин, або обмеженням волі на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк.

ч.1 ст. 368-4 ККУ. Підкуп особи, яка надає публічні послуги – карається штрафом від ста п'ятдесяти до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста до двохсот годин, або обмеженням волі на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк.

Зібравши необхідну інформацію, прямуйте до правоохоронців.

2. Напишіть заяву до правоохоронців.

Окрім Національної поліції та прокуратури, протидією корупції займаються Національне антикорупційне бюро та Спеціальна антикорупційна прокуратура.

Ще існує Національне агентство з питань запобігання корупції. Основні його функції полягають, зокрема, у контролі та перевірці декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також забезпеченні роботи Єдиного державного реєстру декларацій. Але до повноважень цього органу входить і здійснення

співпраці із особами, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень ЗУ «Про запобігання корупції».

До кого звертатися? – Підслідність кожного окремого кейсу залежить від складу правопорушення.

Визначальна характеристика – до компетенції НАБУ і ДБР віднесено розслідування злочинів високопосадовців, прокурорів, суддів, нардепів, голів об'єднань та ін. Крім того, в компетенції ДБР – розслідування злочинів службових осіб НАБУ та САП. Решта корупційних злочинів, що вчиняються на локальному рівні, розслідуватимуться органами внутрішніх справ.

Врешті, звернення до Нацполіції буде безпрограшним варіантом.

Якщо справа буде не в компетенції поліцейських, то заяву мають спрямувати за адресою уповноваженої установи.

Заява або повідомлення про злочин подається у довільній формі. Бажано зазначити свої персональні дані – ПІБ, контактна інформація. Разом із тим, допустимо надавати інформацію й анонімно. Такі звернення розглядаються за умови, якщо заява стосується конкретної особи. Також заява має містити фактичні дані, що можуть бути перевірені.

До НАБУ і Нацполіції, як і до ДБР після його повноцінного запуску, можна подавати заяви в електронному вигляді.

Після подання заяви важливо зафіксувати номер, за яким її зареєструють правоохоронці, аби в подальшому слідкувати за її розглядом.

3. Розвиток подій.

Термін, відведений на відповідь, визначений у Законі України «Про звернення громадян» і становить 30 днів. У окремих випадках він може бути продовжений, але в цілому не має перевищувати сорок п'ять діб.

Дуже важливо вказати у поданій заяві правильні контактні дані, адже саме за ними з вами зв'яжуться правоохоронці, які мають взяти справу під свій контроль. Вчинення будь-яких дій без їхнього відому в майбутньому може бути використане проти вас у суді, тож не слід вдаватися до самодіяльності.

Точна інформація, щодо досудового розслідування є таємницею слідства, і у відкритому доступі її немає. Попри це, з численних свідчень учасників затримань та оперативних довідок відомо, що найчастіше правоохоронці використовують мічені банкноти, за допомогою яких хабарника ловлять «на гарячому».

Факт передачі хабара неодмінно має бути задокументований. Найчастіше робиться це за допомогою відеокамер та диктофонів. При цьому гроші або інші цінності, які плануються до передачі, помічаються спеціальними невидимими розчинами, що проявляються лише під світлом ультрафіолетового ліхтаря.

Всі ці дії проводить слідчий, який складає протокол. До протоколу також вносяться серії та номери купюр, або серійні номери чи детальний опис цінностей, що будуть передаватися. Всі етапи підготовки також фіксуються на фото та відеокамери аби унеможливити будь-які махінації.

4. Доводьте справу до кінця.

Зрушити з мертвої точки і якось просунутись у боротьбі з корупцією та хабарництвом ми зможемо лише тоді, коли кожен громадянин перестане бути байдужим і зробить свій вклад у цю боротьбу.

